

Věstník farnosti u kostelů
sv. Mikuláše a sv. Václava
31. listopad Léta Páně 2021

S V A T O

V Á C L A V S K Á

V I N I C E

11

LISTOPAD

FRANTIŠKU,

jdi a oprav můj dům. Tato slova kdysi zaslechl jeden mladík v Assisi, pustil se do opravování místního kostela (italsky chiesa) a nakonec svým životem zásadně přispěl k reformě církve (italsky taktéž chiesa). A stejně jako opravování kostela je nikdy nekončícím procesem, také církev potřebuje neustále opravovat. Papež, který přijal jméno zmíněného světce, se o to snaží v mnoha směrech. Reforma římské kurie, zprůhlednění finančních operací, prevence zneužívání v církvi... Nyní však zahájil proces, který míří ještě hloubě-

ji, totiž k proměně církve, aby (opět) byla společenstvím. A protože je nás v církvi opravdu hodně, musí být toto všeobecné neboli katolické společenství tvořeno menšími společenstvími.

Je proto víc než vhodné, že tzv. synodální proces začíná na úrovni farnosti, kde máme uvažovat nad tím, jak sdílení odpovědnosti za církve dál rozvíjet. Využijme v následujících třech měsících této výzvy, kterou nám zprostředkoval jeden starý muž původem z Argentiny. Jdi a oprav můj dům, Jano, Pavle, Honzo, Martino...
MiM

S P O L E Č E N S T V Í *naší farnosti a jeho záležitosti*

Celosvětová, nebo farní synoda?

Když se provádí průzkum veřejného mínění ve velké skupině lidí, oslovuje se pouze poměrně malý, leč statisticky pečlivě připravený výběr osob. V případě právě vyhlášené synody je tomu nicméně jinak, k účasti jsme zváni všichni. Jediným vysvětlením je, že cílem není ani tak zjišťování názorů, nýbrž že jde o to, aby se problematika církve jako společenství otevřela v jednotlivých farnostech.

Stojíme tak před otázkou, jak se do synodního procesu zapojíme my, místní církev ve Vršovicích. Když se zamyslíme nad tím, jak sv. František z Assisi reformoval církev, vidíme, že prostě žil radikálně podle evangelia, a to nikoliv sám, nýbrž ve společenství. To nám může být vodítkem: domnívám se, že k synodalitě církve nejlépe přispějeme tím, že ji budeme rozvíjet mezi sebou. Snad máme jako farnost i určité zkušenosti, kterými můžeme přispět ostatním.

Jaké tedy podnikneme konkrétní kroky? Navrhují, abychom se každý, kdo máme chuť a aspoň trochu času se zapojit, zamysleli nad deseti předloženými tematickými okruhy a v modlitbě vybrali ten, který každý vnímáme pro sebe/nás jako nejvíce aktuální. Tématům, k nimž se přihlásí alespoň několik z nás, se pak budeme ve skupinkách věnovat. Okruhy najdete na internetu nebo třeba v Katolickém týdeníku č. 43 na str. 4 dole.

Svoje přihlášení k jednomu z okruhů mi prosím sdělte do poloviny listopadu

třeba smskou, emailem nebo na papírku, a to ve formátu jméno a příjmení, číslo tématu a kontaktní údaje na sebe.

Jménem pastorační rady

Míla Müller ml.

732 736 728

mila.muller@centrum.cz

Co je synodalita a jak na ni?

Papež František zahájil v neděli 10. října celosvětově synodální proces a pozval místní církve k účasti na něm. Také čeští biskupové zvou věřící, aby se zapojili do diecézní fáze synody. Na první pohled se může zdát, že se v církvi objevil nový pojem, se kterým si moc nevíme rady. Synodalita ale výrazně patřila k počátkům církve, na které chce papež František navázat. Zároveň se synoda opírá o myšlenku putujícího Božího lidu a jeho moudrosti. Jádrem je přesvědčení, že místní církve roste odspodu, a proto je důležité, aby měli i obyčejní věřící možnost podílet se na podobě společenství, ve kterém žijí.

Diecézní fáze synody, která bude od října do dubna probíhat také v Česku, je první částí celého procesu. Naváže na ni kontinentální fáze, jež by měla probíhat od září 2022 do března 2023. Celý synodální proces pak vyvrcholí setkáním biskupů v Římě. Cílem synody je naslouchat Duchu svatému, který promlouvá prostřednictvím Božího lidu, tzn. prostřednictvím věřících v jejich

různosti a zároveň v Božím lidu jako celku.

Pro snazší provedení synody máme k dispozici Průvodce synodálním procesem (Vademecum), který popisuje, jak toto naslouchání Duchu nejlépe realizovat. Důležitým cílem synody je nabídnout co nejvíc lidem co nejhlubší zkušenost synodality. Klíčem k synodě je naslouchání a společná cesta pod vedením Ducha svatého. Jednou z pomůcek při tomto naslouchání jsou dotazníky, které budou mít farnosti k dispozici. Průvodce však upozorňuje, že cílem diecézní fáze nemá být pouze vyplnění dotazníků. V centru mají stát osobní příběhy lidí a jejich prožívání, spíš než poučování. Proto se tu dočteme, že je třeba osobně se přiblížit těm, kdo jsou na okraji církve. Těm, kteří se jí vzdálili, kdo praktikují jen příležitostně nebo vůbec, a také těm, kdo jsou odsouzeni k mlčení.

Kromě vysvětlení podstaty synodality nabízí průvodce velmi konkrétní kroky, jak postupovat. Ukazuje východiska a postoje, které jsou potřeba pro to, aby se synodální proces mohl realizovat, popisuje jednotlivé fáze při vedení duchov-

ních rozhovorů, a také trefně ukazuje nástrahy, které nás na této cestě čekají. Synoda by mohla a měla být příležitostí pro společné hledání cesty. Průvodce (Vademecum) synodou můžete najít na stránkách České biskupské konference.

Petra Švecová

Farní charita

(1 Kor 13,3n)

Milí přátelé,

během první poloviny listopadu, od neděle 31. října do neděle 14. listopadu, budeme do koše v kostele sv. Václava vybírat věci pro bližní bez domova. Především prosíme o zimní oblečení, spodní prádlo, ponožky a boty pro muže.

První neděli adventní, 28. listopadu, tradičně zveřejníme seznam přání spoluobčanů ve velké finanční tísní, pro které zase připravíme nejspíš jediné vánoční dárky. Někteří projeví velkou vděčnost, navázali jsme také trvalejší kontakty.

Za fachu Hanka

hanka.kucerech@gmail.com

721 444 323

č. účtu: 3400038319/0800

P R O S T O R *pro sdílení myšlenek a nápadů*

Panna Maria Sedmiradostná

V měsíci říjnu, měsíci zasvěceném modlitbě k Panně Marii – růženci, jsme si intenzivněji připomínali a modlili se tuto modlitbu. Dobrou pomůckou pro hlubší porozumění a rozjímání jed-

notlivých tajemství je knížka polského autora Grzegorza Ryše, kazatele a exercitátora, arcibiskupa lodžské arcidiecéze, knížka Rozjímavý růženec, vydaná nakladatelstvím Paulínky roku 2020.

O Panně Marii obvykle mluvíme a uvažujeme jako o Sedmibolestné.

Proč sedm bolestí? Nejdříve se mluvilo o pěti bolestech, jako se uctívalo pět ran Krista Pána. Pak se začalo uctívat sedm bolestí. Sedm v biblické řeči znamená plnost – dokonalost. Neboť kromě Krista nejvíce trpěla Panna Maria, a lid chtěl vyjádřit tuto plnost bolestí číslem sedm. Tím se nechce omezit utrpení na sedm historicky přesně určených událostí, ale chce se naznačit plnost kalicha utrpení, který pila spolu s Kristem. Aby byl konkretizován titul Sedmibolestná, počítaly se historické momenty. Nejdříve ty, které snášela s Kristem ve dnech jeho největšího utrpení. Později se rozšířil obraz bolestí i z Kristova dětství.

Svatá Panna trpěla:

když slyšela Simeonovo proroctví o meči, který probodne její srdce,

když utíkala do Egypta, když Herodes vraždil neviňátka,

když hledala ztraceného Ježíše v Jeruzalémě,

když Ježíše zajali a odsoudili,

když Ježíš umíral na kříži,

když Ježíše sňali z kříže,

když Ježíšovo tělo kladli do hrobu.

Panna Maria Sedmibolestná (latinsky Mater dolorosa) je titul Panny Marie, který se vztahuje na její bolesti související s osudem jejího syna Ježíše Krista. V katolické církvi je patronkou Slovenska. Svátek se slaví 15. září.

(Podle překladu textu článku na slovenské Wikipedii Panna Mária Sedembolestná.)

A teď obraťme pozornost k sedmi radostem Panny Marie. Panně Marii Sedmiradostné je zasvěcen poutní kostel

v Malých Svatoňovicích u Úpice blízko Trutnova, je to celé poutní místo, dříve velmi známé, lidově zvané Studánka. Zasvěcení kostela sedmi radostem Panny Marie je v rámci České republiky i střední Evropy zcela ojedinělé.

Jaké radosti Panny Marie se připomínají? Na stěnách poutního kostela najdeme fresky znázorňující Zvěstování Panně Marii, Navštívení Alžběty, Narození v Betlémě, Obětování Páně, Nalezení Ježíše v chrámě, Setkání matky se vzkříšeným Ježíšem, Korunování Panny Marie. Nad kostelem ve svahu je soubor kapliček se znázorněním sedmi radostí Panny Marie, zvaný Mariánský sad. Ke kapličkám byla později doplněna křížová cesta, na jejím konci stojí kaple Božího hrobu. Cesta zde nekončí, vede nás až na vrchol hřebenu Jestřebích hor. Znázorňuje to, že v našem životě se radosti a smutek prolínají. A ta, která poznala a prožila plnost radosti a bolesti, nás v každém okamžiku doprovází. A náš život nekončí hrobem, ale směřuje ke svému naplnění ve věčnosti.

Vedle kostela je kaple „Studánka“, která chrání pramen vody a studánku. Interiér kaple tvoří nádrž napájená symbolicky sedmi žlábků. Přímou od pramene vede potrubí do průčelí kaple, kde se mohou poutníci napít a načerpat vodu do přinesených nádob. Voda si i po staletích uchovává své pozoruhodné vlastnosti. V zimě nezamrzá a v parném létě vydrží velmi dlouho svěží. Má stálou teplotu 8 °C a je mírně radioaktivní.

Z historie studánky: mezi dvěma výběžky Jestřebích hor od nepaměti protékal potůček posilovaný pramenem, vyvěrající ze sedmi skalních rozsedlin, který napájel studánku. Lidé ke stu-

dánce rádi chodili. Na začátku sedmáctého století nad ní rostla velká třešeň, která v kruté zimě zmrzla a uschla. Sedlák, majitel pozemku, si chtěl nad vraty svého statku vystavit sošku Panny Marie. Nakonec ji ve schránce vyvěsil na suchou třešeň. Pět dní po vyvěšení byl vodou ze studánky uzdraven první nemocný, který měl ochrnuté nohy a ruce a trpěl epilepsií. Přivezli ho na trakaři a po ponoření do vody a prosebných modlitbách byl uzdraven a odešel. Druhým „uzdraveným“ byla sama třešeň. Rok po prvním zázraku na svátek svatého Jana Křtitele, sedm let po svém uschnutí, rozkvetla na sedmi větvích a na svatého Václava se na ní červenaly třešně. Při vysvěcení kostela v roce 1734 byla soška přenesena na hlavní oltář kostela. Věhlas místa se rozšířil, v minulosti do Malých Svatoňovic putovalo mnoho procesí a na tomto místě bylo potěšeno mnoho zarmoucených srdcí a vyslyšeno mnoho modliteb.

(Podle textu Jany Šilhavé Svět víry a stránek farnosti Malé Svatoňovice)

Pout k Panně Marii svatoňovické se slaví 15. srpna na svátek Nanebevzetí Panny Marie nebo tu neděli potom.

Závěrem tedy vyjádříme sedm radostí Panny Marie:

1. Panně Marii anděl Gabriel oznamuje radostnou zvěst o Početí Ježíšově.
2. Panna Maria s Ježíškem pod srdcem navštěvuje svou příbuznou Alžbětu.
3. Panna Maria pod ochranou svatého Josefa v Betlémě dává život dítěti Ježíškovi.
4. Panna Maria se svatým Josefem v jeruzalémském chrámu obětuje Ježíška.
5. Panna Maria se svatým Josefem na lézá dvanáctiletého Ježíše mezi zákoníky.
6. Panně Marii jako první z lidí se zjevuje Zmrtvýchvstalý Pán.
7. Panna Maria je Ježíšem na nebe vzata a Královnou nebe a země korunována.

Jana Gottwaldová

Svatý Matouš s andělem

Michelangelo Merisi známý pod přezdívkou Caravaggio věnoval evangelistovi sv. Matoušovi trojici obrazů. Pro mne nejpůsobivější je ten prostřední z nich: Svatý Matouš s andělem.

Na první pohled může být toto plátno zklamáním. Není zde větší množství postav s různými charaktery vepsanými do tváří. Autor zachytil pouze dvě osoby – evangelistu a anděla, který je zároveň atributem. Nikdo jiný zde není, kolem nich je tma.

Matouš, původně celník Lévi, opovrhovaná osoba, zaznamenává dobrou zprávu do knihy. Cítí se být vratkým, nejistým, zda je schopen (nebo hoden) zapisovat Kristův příběh. Tuto vratkost můžeme vidět z mnoha symbolů. Důstojný vousatý stařec nesedí za stolem, jak bychom očekávali, ale jen napůl klečí na jakési stoličce, která je navíc v nestabilní poloze a viklá se na hraně schodu.

Caravaggio moc dobře věděl, co to je vratkost osobnosti. Sám byl známý bouřlivák a údajně měl na svědomí i lidský život.

Vratme se k evangelistovi. Je nejistý, ale má vůli zapsat tu úžasnou a radostnou zprávu. Zprávu o Kristu, který ho vytrhl od penězi odřehého stolu celníků do nového života. Na důraz současné prostoty je světec bosý, i ten stůl je jinak prázdný, bez jakéhokoliv symbolu majetku.

Povšimněme si úžasně vykreslených hubených prstů, svírajících pero připravené zaznamenat další slova. Zajímavý je detail svatozáře kolem jeho již olýsalé

hlavy. Žádná výrazná záře, jen tence črtnutý kruh. Protože ta není teď důležitá.

Důležitý je ten pohled evangelisty na anděla. Je soustředěný, jako by věděl, že bez anděla, Božího posla, není schopen své dílo naplnit.

Anděl evangelistovi právě něco říká. Pravicí drží ukazovák levé ruky, jako by dělal jakýsi výčet. Je zajímavé, že má tmavá křídla splývající s pozadím. Možná je v tom záměr, protože světcův atribut je i člověk, kterého anděl tak připomíná.

Je zajímavé si uvědomit, jak andělova rozhodnost kontrastuje s vratkostí stoličky pod Matoušem. Je to symbol, že hledáme-li jistotu, musíme se obracet právě k nebi, k Božímu poslovi, ne k nestálosti tohoto světa plného našich nedostatků.

Můžeme si něco odnést z této působivé momentky pro sebe, do 21. století?

Chceme-li udělat něco velkého, nemůžeme se spoléhat na vratkost svého postavení. Jsme jako Matouš na té stoličce. Stačí málo a následuje pád. Mne oslovuje ta důvěra v očích hledících na Božího posla. Hledejme při svém konání Boží vůli. Potom si nebudeme špinit ruce nepoctivými penězi, ale zůstane po nás dobrá zpráva – svědectví o Bohu. Nemusí být psána perem, ale naším srdcem.

Michal Žilka

POŘAD BOHOSLUŽEB a další základní informace

Bohoslužby

neděle	8.30	kostel sv. Václava (náměstí Svatopluka Čecha)
neděle	10.30	kostel sv. Václava (náměstí Svatopluka Čecha)
úterý	18.00	kostel sv. Mikuláše (Vršovické náměstí)
středa	18.00	kostel sv. Václava (náměstí Svatopluka Čecha)
čtvrtek	8.00	kostel sv. Mikuláše (Vršovické náměstí)
pátek	18.00	kostel sv. Václava (náměstí Svatopluka Čecha)
sobota	8.00	kostel sv. Mikuláše (Vršovické náměstí)

Svátost smíření / duchovní rozhovor

Příležitost k setkání s knězem a k svátosti smíření je vždy půl hodiny přede mší svatou v kostele sv. Václava (středa, pátek, neděle), nebo po dohodě s farářem.

Farní kancelář pro veřejnost

fara – Vršovické nám. 84/6 (u kostela sv. Mikuláše)

Ivona Nováková – dary a finanční záležitosti

email: yvonanovakova@email.cz

matriky – Jana Biskupová

email: kancelar@farnostvrsovice.cz

K A L E N D Á Ř *na listopad 2021**Mimořádné akce, změny, výjimky*

Po 1. 11.	Slavnost Všech svatých s modlitbami za zemřelé v 18.00 u sv. Václava
Út 2. 11.	Bohoslužba s modlitbami za zemřelé v 18.00 u sv. Mikuláše
Čt 4. 11.	Setkání seniorů na faře po ranní mši svaté
So 6. 11.	Od 15.00 zpověď dětí připravujících se na první svaté přijímání u sv. Václava, od 15.30 ostatní děti a mládež
Ne 7. 11.	První svaté přijímání dětí z farnosti při mši v 10.30 u sv. Václava
Ne 28. 11.	První neděle adventní

Kontakty**Webové stránky farnosti**

www.farnostvrsovice.cz

Číslo účtu farnosti

na provoz farnosti: 280828389/0800

farář Mons. Artur Matuszek, Th.D.

tel: 607 084 855

farar@farnostvrsovice.cz

výpomocný duchovní

P. RNDr. Mgr. Pavel Křížek

email: pavel-krizek@volny.cz

pastorační asistent

email: asistent@farnostvrsovice.cz

farní kancelář pro veřejnost

fara – Vršovické nám. 84/6 (u kostela sv. Mikuláše)

dáry a finanční záležitosti – Ivona Nováková

email: yvonanovakova@email.cz

matriky – Jana Biskupová

email: kancelar@farnostvrsovice.cz

Vydává farnost u kostelů sv. Mikuláše a sv. Václava Praha-Vrsovice, www.farnostvrsovice.cz, tel. 271 742 523. Neprodejné, náklady na tisk hrazeny ze sponzorského daru a z vašich příspěvků. Vydání příštího čísla je plánováno na 28. 11., příspěvky dodávejte nejpozději do středy 17. 11. Kontakt: svatovinice@centrum.cz, tel: 702 075 417. Šéfredaktor: Martin Peroutka. Redakční rada: Artur Matuszek, Jana Šachlová. Příspěvatelé: Míla Miller ml. (MiM), Hana Kučerová Rechnerová (Hanka), Jana Gottwaldová, Petra Švecová, Míchal Žilka. Korektura: Jana Šachlová. Sazba: Slávek Heřman. Tisk: Martin Peroutka. Výtisky pro nás zkompletovali: Polákovci.